

Európában csak nálunk de ki tudja, meddig?

– beszélgetés dr. Magos Györggyel, a MÁV Rt. kereskedelmi vezérigazgató-helyettesével,
a MÁV Szimfonikus Zenekar Alapítvány kuratóriumának elnökével -

– A MÁV, amely több művészeti együttest – köztük Magyarország legjobb koncertfúvószenekarát is – támogatja, hogyan tudta részvénytársasági keretek között kialakítani a szimfonikus zenekar számára a ma is érvényes működési kereteket? Szerény szerint Ön, mint a zenekart működtető alapítvány kuratóriumának elnöke milyen perspektívát lát a jelenlegi helyzetben?

– Ez egy kuriózum az európai vasutaknál, hogy egy ilyen nagy létszámú, professzionális szimfonikus zenekart tartunk fenn. Erre mi nagyon büszkék vagyunk és nem akarunk lemondani róla az egyre nehezedő körülmények ellenére sem.

Néhány éve történt az átalakulás. Korábban a szimfonikus zenekar mint egy MÁV főnökség üzemelt, szabályos költségvetési intézmény volt. Ellátmányban részesült és abból gazdálkodott. Három évvel ezelőtt a MÁV változtatást tartott szükségesnek ezen a formán és megtaláltuk az alapítványi forma lehetőségét. Az alapítvány fő és majdhogynem egyetlen támogatója a Magyar Államvasutak. Emellett erősen törekszünk arra, hogy legnagyobb üzleti partnereinket valamilyen módon a zenekar vonzáskörébe hozzuk és a támogatási lehetőséget így kiterjesszük. Mindez azonban a támogatások 10-15%-át jelenti, a többit a MÁV adja. Ez természetesen csak a támogatás, ebben nincs benne a zenekar saját bevétele – például az eladott jegyek ára.

– Mennyire ismerik személy szerint konkrétan a zenekar munkáját? Mennyire kívánják a zenekartól, hogy szakmai dolgokba bevonja Önöket?

– A MÁV Szimfonikus Zenekar mint alapítvány egy kuratórium irányításával működik és a kuratórium elnöke egy MÁV vezérigazgatóhelyettes, történetesen én vagyok. A kuratóriumon keresztül tehát érvényesül a MÁV befolyása és ezen az úton folyamatosan informálódik is a zenekar működéséről, hiszen a kuratórium folyamatosan ülészik. De ne gondoljon főnökségszerű direkt irányításra.

– Az, hogy Ön a kuratórium elnöke, az a pozíciójához, vagy a személyéhez kötődik?

– Is-is, mivel a zenekar szempontjából értékelhető dolog, hogy a vállalat vezérigazgatóhelyettesi szinten képviselteti magát a MÁV Szimfonikus Zenekarban, de nem feltétlenül kellene ezt az én beosztásomhoz kötni. A MÁV elképzelése szerint a topmenedzsmen egyik személye kell, hogy itt megjelenjen.

– Amikor egy-egy ilyen kuratóriumi ülésen vita alakul ki a programról, meghívásokról vagy egyébekről, milyen szinten érzi indíttatva magát, hogy ebbe beleszóljon?

– A zenekar érdemi munkájába nem szólok bele. A kuratórium elsősorban zenei, másodsorban gazdasági szakemberekből áll; ott ül Hidas Frigyes, Petrovics Emil, Fenyő Gábor, Gál Tamás karmester és Trejter István koncertmester. Az ő dol-

Zenekari helyiség

guk a szakmai kérdések eldöntése. A gazdasági kérdésekben elsősorban Székely Gábor úrra számítok. Az arányt jónak érzem.

– Mennyire érik el Önt a zenekart érintő kritikák? Akár jók, akár rosszak.

– Az itthoni fellépésekre elmegyek és rendszeres kapcsolatban állok Fenyő Gábor úrral, a zenekar igazgatójával. Úgy érzem, elég tájékozott vagyok. De művészeti kérdésekbe nem szólok bele, alkalmanként esetleg a repertoárba. Most, hogy a magyar vasút 150. évfordulóját ünnepeltük, a díszhangversenyen szerettem volna, ha a zenekar eljátssza Honegger Pacificját. Korábban azért nem játszották, mert nagyon magasnak ítélték meg a jogdíjat. Ennek a hangversenynek azonban külön költségvetése volt.

– Mennyire látják biztosítottnak a zenekar helyzetét? Mennyire kell mindezért megharcolni a hétköznapokban?

– Nagyon. A MÁV-nak nagyon szoros a gazdálkodása, szigorú eredménykövetelményt támaszt a közlekedési kormányzat és a Pénzügyminisztérium. Állami pénzekkel is gazdálkodunk és ez különös felelőséget jelent. A piaci helyzetünk nem teszi lehetővé a forrásokban való dúskálást. A takarékoskodás kényszerűen kihathat a zenekar munkájára is. Nem tudunk folyamatosan inflációkövető támogatást adni a zenekarnak.

Ez különösen érvényes a következő esztendőre, hiszen 1996-ban a MÁV óriási bevételtől esett el a gabonaexport kormányzat által történt leállításai miatt.

– *Milyen problémája lehet a piaci helyzettel egy olyan cégnek, amelynek gyakorlatilag nincs konkurenciája az országban?*

– Ez óriási tévedés. A nemzetközi áruforgalomban nagyon nagy verseny van a tranzitforgalom megszerzéséért. Magyarország jó földrajzi helyzetben van, de mégiscsak kis ország és minden irányban el lehet kerülni. Legjobban Lengyelországot szeretik, azt a sík vidéket, ahol jól bonyolítható a kelet-nyugati forgalom. Észak-déli forgalomban Ausztria a nagy versenytárs. Belföldön a teherautóval történő szállítás jelenti a legnagyobb konkurenciát az áruforgalomban; háztól házig tudnak menni, gyorsabbak is, mint a vasút. Személyszállításnál pedig az autóbusszal mellett a személyautó is nagy versenytárs. Egyedül talán épp a gabonaszállításban vagyunk kiváló piaci pozícióban; ettől estünk el az idén.

– *Milyen jellegű szerződések szabályozzák a muzsikusok munkaviszonyát?*

– Az alapítvány a munkáltató, oda köti őket a munkaviszonyuk. Olyan státusz ez, amit a magyar jogrendszer mint lehetséges megoldást elfogad.

– *És ebben lát perspektívát?*

– Én mint kuratóriumi elnök utolsóként mondanám azt, hogy takarékosági szempontok miatt szüntessük meg a zenekart.

Próbatérem

– *A zenekar kuriózum-jellegéből nem lehet tökélet kovácsolni? Megmutatni, felléptetni a zenekart külföldön és „dicsekedni” vele?*

– De igen. Értékeljük a zenekar reklámértékét, marketing értékét. Azt, hogy ha valahol fellép, a plakáton megjelenik a cég neve. Egy ekkora vállalat mindenképpen költ, költenie kell reklámra – versenyhelyzetünk javítása céljából is -, és folyamatosan úgy ítéljük meg, hogy egyik kiemelt reklámhordozó éppen a szimfonikus zenekar.

– *Gondolom, hogy ilyen megfontolásból támogatják a CD-felvételek készítését is.*

– Így van. Mi például nem zenélő öngyűjtőt veszünk, hogy reprezentációs ajándékot tudjunk adni ügyfeleinknek, hanem megrendeljük a zenekartól a CD-t és az nagyon elegáns, tartalmas ajándék mellett, hogy azon is megjelenik a cég neve, tehát reklám is egyben. Évente kiadhatnak egy-egy új CD-t, ha a helyzet nem változik.

– *Az „intézmény”, hogy zenekari igazgató, amit annak idején Önöknél Kovács Géza töltött be, jól bevált?*

– Igen és ez fokozottan érvényes Kovács Géza személyére. Nagyon fájdalmasan érintett minket a távozása azzal együtt, hogy örültünk előrelépésének, amit az Állami Hangversenyzenekarnál végzett munka jelent számára.

Zenekari igazgatóra egyébként szükség van, hiszen az önállóan gazdálkodó zenekarnak kell felelős vezető, aki ne a karmester legyen. A karmester vezényeljen; a gazdasági, személyi, menedzselési ügyekkel másnak kell foglalkoznia.

– *A menedzser dolga tehát a szponzorszerzés. Ön, mint vezérigazgatóhelyettes azonban sokkal jobb pozícióban van ebből a szempontból. Segíti így is a zenekart?*

– Természetesen, latba vetem saját befolyásomat, nem is eredménytelenül.

Tóth Anna

